

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 19/2021
21.01.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници Фонда за развој Републике Србије из Ниша, чији је пуномоћник Иван Ћаловић, адвокат из Чачка, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Манић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Београду и Основног суда у Бујановцу, на седници одржаној 21.01.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Бујановцу.

Образложење

Основни суд у Бујановцу, решењем Ипв. „Ив“ 12/20 од 17.06.2020. године, усвојио је приговор тужене као извршног дужника, изјављен против решења тог суда Иив 80/18 од 24.12.2018. године (став први изреке), ставио ван снаге решење тог суда Иив 80/18 од 24.12.2018. године, у делу којим је одређено извршење, укинуо све спроведене извршне радње (став други изреке) и одлучио да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога пред Привредним судом у Београду, као надлежном (став трећи изреке). У образложењу је указао, да уговор о дугорочном кредиту број од 09.07.2009. године закључен између парничних странака, садржи споразум о месној надлежности у случају спора по овом уговору Трговинског суда у Београду (члан 7. истог). Затим, како је извршни дужник уложио приговор на донето решење о извршењу, то је одлучио да ће се поступак по приговору наставити као парнични поступак и предмет уступити на надлежност суду према споразуму парничних странака.

Привредни суд у Београду, није прихватио надлежност, већ је уз допис П 134/2021 од 11.01.2021. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова разне врсте. У образложењу је указао, да у конкретној ситуацији нису испуњени услови за заснивање надлежности привредног суда, с обзиром на то да тужена није привредни субјекат већ физичко лице. Затим, да, иако је уговором о инвестиционом кредиту постигнут споразум о надлежности Трговинског суда у Београду, да је то без значаја, с обзиром на то да странке имају могућност да се споразумеју само о месној надлежности, сходно члану 65. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу стварне надлежности на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18-УС, 87/18 и 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Бујановцу.

Иницијални акт, предлог за извршење на основу веродостојне исправе (менице) је 20.12.2018. године поднет Основном суду у Бујановцу, ради намирења новчаног потраживања у износу од 2.628.480,71 динара, заједно са законском затезном каматом и трошковима извршног поступка. Тужилац као извршни поверилац је у предлогу означен као Фонд за развој Републике Србије, а тужена као извршни дужник АА. Уз предлог је приложен и уговор о дугорочном кредиту број, закључен 09.07.2009. године, између тужиоца и тужене АА као оснивача радње „... - ...“ из Одредбом члана 7. наведеног уговора је предвиђено, да у случају спора по овом уговору, уговорена је надлежност Трговинског суда у Београду. На веродостојној исправу – меници као трасант потписана је АА. Основни суд у Бујановцу, решењем о извршењу Иив 80/18 од 24.12.2018. године, усвојио је предложено извршење и одредио трошкове извршења у износу од 19.800,00 динара. Тужена као извршни дужник је против наведеног решења изјавила приговор. Према изводу из Агенције за привредне регистре од 17.12.2018. године, „...“ АА ПР из ... је брисана из регистра 27.11.2013. године.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова је прописано, да, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и кад је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства.

Одредбом члана 65. став 1. ЗПП је прописано да, ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан.

Одредбом члана 93. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење и 113/17 – аутентично тумачење), који се примењује на основу одредбе члана 167. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ број 54/19) је прописано да, ако суд усвоји приговор, веће ставља ван снаге део решења којим су одређени средство и предмет извршења и укида спроведене радње. После правноснажности решења о усвајању приговора поступак се даље наставља као по приговору против платног налога, ако суд за то није стварно или месно надлежан, списи предмета одмах се достављају надлежном суду.

Како је у конкретној ситуацији тужена у иницијалном акту, предлогом за извршење на основу веродостојне исправе (менице), означена као извршни дужник АА, дакле, физичко лице које је и на истој меници означено као издавалац менице, трасант, док је уговор о дугорочном кредиту који садржи споразум у стварној надлежности

Трговинског суда у Београду, закључен између тужиоца и АА као оснивача „... - ...“ ПР. из ..., то нису испуњени субјективни услови за заснивање стварне надлежности Привредног суда у Београду из одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, због чега је за даље поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Бујановцу, на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о уређењу судова.

Према томе, то се споразум из уговора о дугорочном кредиту односи на тужену као предузетника, а не као физичко лице.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић